

TKN/KS/16/5750/5944/5982

Bachelor of Science [B.Sc./B.C.A./B.Sc.(I.T.)]
Semester—I (C.B.S.) Examination

MARATHI
(Compulsory)
Paper—II

वेळ — तीन तास]

[एकूण गुण — 60

सूचना : (1) सुवाच्य अक्षरे, मुद्देसूद उत्तरे आणि शुद्धलेखन अपेक्षित.
(2) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

1. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा
(200 शब्दात) : 12

(1) स्त्रीभ्रूणहत्या : एक सामाजिक समस्या

(2) पर्यावरण रक्षण काळाची गरज.

2. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (200 शब्दात) : 12

म. गांधीना स्टीमरमध्ये प्रवास करताना कोणते अनुभव आले ?
ते स्पष्ट करा.

किंवा

स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतर भारत देश कशा प्रकारे विज्ञानोपासना करीत
आहे ?

3. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (200 शब्दात) : 12

संत ज्ञानेश्वरांनी विश्वात्मक देवाला कोणते पसायदान
मागितले ?

किंवा

‘कशाला पंढरी जातो ?’ या कवितेचे रसग्रहण करा.

MXP-L—2464

4. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा :

(अ) ब्राह्मण व मारवाडी सावकार शेतकऱ्यांना कशा प्रकारे लुबाडतात ? 3

किंवा

कोणत्या प्रकारचे शास्त्रीय ज्ञान आपण हस्तगत केले पाहिजे ?

(ब) संत तुकारामांच्या अभंगातून व्यक्त झालेला पर्यावरणविषयक विचार स्पष्ट करा. 3

किंवा

कवीला वगळून माणसाच्या जगण्याला कोणतेही मोल मिळणार नाही असे केशवसुतांना का वाटते ?

(क) खालील म्हणीचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा : 3

‘चोराच्या मनात चांदणे’.

(ड) खालील शब्द शुद्ध करून पुन्हा लिहा : 3

(i) परकिय

(ii) सामाजीक

(iii) आशिरवाद

(iv) भाशा

(v) भुमीका

(vi) उज्ज्वल.

दुःखे येतात ती आपली कसोटी पाहण्यासाठीच येतात. त्या वेळी न डगमगणे हाय खरा पुरुषार्थ. भट्टीतून तावून सुलाखून निघाल्याखेरीज सोन्याला तेज चढत नाही. पैलू पाडल्याशिवाय हिऱ्याला सुद्धा किंमत येत नाही. आपणावर कोसळणारी दुःखे ही अशीच आपल्या व्यक्तिमत्त्वाला पैलू पाडण्यासाठी निर्माण झाली आहेत असे आपण का समजू नये ? शिवाय जगात दुःखे आहेत म्हणून सुखाची किंमत आपणांस कळते ना ? जगात अंधारी रात्र आहे म्हणूनच चंद्राला महत्त्व. त्याचप्रमाणे दुःख आहे म्हणूनच जगात सुखाचे महत्त्व आहे तुम्हांला नाही वाटत ? नुसते गोड जेवण जेवण्याचा तुम्ही कधी प्रयत्न केला आहे काय ? नुसत्या गोडाने तोंडाला कशी मिठी बसते, हे तुम्हांला माहीत आहेच. केवळ सुखच जगात असते तर अशीच आपली स्थिती झाली नसती का ? शिवाय दुःखानंतर सुख आले म्हणजे त्याची लज्जत काही न्यारीच असते असा अनुभव कुणाला नाही ? परीक्षेसाठी कष्ट केल्यानंतरच निकालाच्या आनंदाची खरी गोडी आपणांस कळते असे जर आहे तर वर्तमानकाळच्या दुःखाबद्दल आपण कुरकूर का करावी ? आणि दुःख पर्वताएवढे असे का मानावे ?

(ब) सहलीला जाण्यासाठी बस आगाराला पत्र लिहा. 4

(क) खालील इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा : 4

Man usually becomes a slave of his circumstances. Whenever he faces hardships or agony, he reels under its effect and develops a tendency to give up. If his circumstances make him weep, he weeps, if his circumstances make him laugh, he laughs. Hence, he becomes a slave of time and destiny. A man who wants to dash ahead towards a great life has to learn the art of winning over circumstances.